

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRO IR
LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL MOBILIŲJŲ TALPYKLŲ, SKIRTŲ PAVOJINGOMS MEDŽIAGOMS IR
PREPARATAMS VEŽTI KELIAIS, PRIEŽIŪROS LAIKINŲJŲ TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO**

2008 m. gegužės 9 d. Nr. A1-150/3-161

Vilnius

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo (Žin., 1996, Nr. [46-1116](#); 2000, Nr. 89-2742) 5 straipsnio 2 punktu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. 817 „Dėl teisės aktų, būtinų Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymui įgyvendinti, patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. [57-2053](#); 2004, Nr. [133-4802](#)) 2.3 punktu ir atsižvelgdami į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. spalio 12 d. nutarimo Nr. 1339 „Dėl prisijungimo prie Europos sutarties dėl pavojingų krovinių tarptautinio vežimo automobilių transportu (ADR)“ (Žin., 1995, Nr. [85-1931](#)) 2.2 punktą:

1. T v i r t i n a m e Mobiliųjų talpyklų, skirtų pavojingoms medžiagoms ir preparatams vežti keliais, priežiūros laikinąsias taisykles (pridedama).

2. Į p a r e i g o j a m e Valstybinę darbo inspekciją prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pagal kompetenciją kontroliuoti 1 punkte nurodytų taisyklių vykdymą.

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRĖ

VILIJA BLINKEVIČIŪTĖ

SUSISIEKIMO MINISTRAS

ALGIRDAS BUTKEVIČIUS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministro ir Lietuvos Respublikos
susisiekimo ministro
2008 m. gegužės 9 d.
įsakymu Nr. A1-150/3-161

MOBILIŲJŲ TALPYKLŲ, SKIRTŲ PAVOJINGOMS MEDŽIAGOMS IR PREPARATAMS VEŽTI KELIAIS, PRIEŽIŪROS LAIKINOSIOS TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mobiliųjų talpyklų, skirtų pavojingoms medžiagoms ir preparatams vežti keliais, priežiūros laikinosios taisyklės (toliau vadinama – taisyklės) nustato, kaip turi būti pradedamos naudoti, prižiūrimos bei tikrinamos mobiliosios talpyklos, kurių apibrėžtis pateikta šių Taisyklių 3.1 punkte.

2. Taisyklės privalomos fiziniams bei juridiniams asmenims, eksploatuojantiems mobiliąsias talpyklas, skirtas pavojingoms medžiagoms ir preparatams vežti keliais, bei tikrinimus ir bandymus atliekančioms įgaliotoms institucijoms ir įgaliotoms techninės būklės tikrinimo įstaigoms.

3. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos:

3.1. **Mobilioji talpykla** (toliau – talpykla) – tai skystoms, miltelinėms ar granuliuotoms 1–9 klasių (išskyrus 2 klasę) pavojingoms medžiagoms ir preparatams, kurių išsamus sąrašas pateiktas Europos sutarties dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais (ADR) (Žin., 2003, Nr. [46-2057](#); 2007, Nr. [77-3057](#)) 3.2 skyriaus A lentelėje, vežti skirta konteinerinė, nuimama, kilnojama ar stacionari cisterna (autocisterna), kurios individualioji talpa viršija 1 m³, su konstrukcine bei aptarnavimo įranga.

3.2. **ADR** – Europos sutartis dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais (ADR) su techniniais priedais, nustatanti pavojingų medžiagų ir preparatų vežimo keliais reikalavimus. Po trumpinio „ADR“ nurodyti skaičiai žymi šios sutarties priedų redakcijos metus.

3.3. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos ir jų apibrėžimai atitinka sąvokas ir apibrėžimus, vartojamus Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatyme (Žin., 1996, Nr. [46-1116](#); 2000, Nr. 89-2742), Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme (Žin., 2003, Nr. [70-3170](#)), ADR A ir B prieduose.

4. Talpyklai gali būti taikomos ADR 2007 1.6 skirsnyje, ADR 2007 1.5 skirsnio nuostatų pagrindu sudarytose Lietuvos Respublikos daugiašalėse sutartyse ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. kovo 23 d. nutarimo Nr. 337 „Dėl pavojingų krovinių vežimo kelių transportu Lietuvos Respublikoje“ (Žin., 2000, Nr. [26-694](#); 2003, Nr. [102-4597](#); 2005, Nr. [23-738](#); 2007, Nr. [98-3982](#)) 2 punkte nurodytos išlygos.

5. Talpyklos, kurios yra naudojamos benzinui gabenti iš vieno terminalo į kitą arba iš terminalo į degalines, turi atitikti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2000 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 520/104/360 (Žin., 2000, Nr. [108-3470](#)) patvirtintus Lakiųjų organinių junginių sklaidimo į aplinkos orą ribojimo reikalavimus naujiems benzino laikymo, perpilimo bei transportavimo įrenginiams, taikomus talpyklų sandarumui. Benzinu iš apačios užpildomos talpyklos turi būti paženklintos pagal LAND 35-2000 IV priede nurodytus ženklinimo reikalavimus. Talpyklos benzinui vežti, neturinčios apatinio pripildymo ir ištuštinimo angų, gali būti modifikuojamos vadovaujantis ADR reikalavimais.

6. Talpyklos, vežant pavojingas medžiagas ar preparatus, ar tuščios išorinis paviršius ir įranga neturi būti užteršti pavojingomis vežamomis ar anksčiau vežtomis medžiagomis ar

preparatais.

II. TALPYKLŲ REGISTRAVIMAS IR NUOLATINĖS PRIEŽIŪROS ORGANIZAVIMAS

7. Talpyklos turi būti registruojamos Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registro nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 9 d. nutarimu Nr. 645 (Žin., 2002, Nr. [48-1844](#); 2006, Nr. [10-358](#)), nustatyta tvarka.

8. Prieš pradėdamas Lietuvoje naudoti talpyklą, jos savininkas turi sudaryti sutartį su pasirinkta įgaliota potencialiai pavojingų įrenginių techninės būklės tikrinimo įstaiga (toliau vadinama – įgaliota įstaiga) dėl periodinių techninės būklės tikrinimų ir parengti talpyklą patikrinimui dėl jos pripažinimo tinkama naudoti.

9. Įgaliota įstaiga, pripažindama talpyklą tinkama naudoti ir prieš pateikiant ją naudoti pirmą kartą, turi atlikti:

9.1. kilnojamai cisternai – ADR 2007 6.7.2.19 poskirsnyje nurodytus pirminius tikrinimus ir bandymus;

9.2. autocisternai, nuimamai cisternai, konteinerinei cisternai ir cisternai – nuimamam kėbului – ADR 2007 A priedo 6.8.2.4 poskirsnyje nurodytus pirminius tikrinimus ir bandymus.

10. Tuo atveju, kai talpyklos gamintojas, prieš pateikdamas ją pirmą kartą naudoti talpyklos savininkui, atliko Taisyklių 9 punkte minėtus pirminius tikrinimus ir bandymus, kurių rezultatai atitinka talpyklos konstrukcijos patvirtinimo sertifikatą, įgaliota įstaiga pripažįsta gamintojo pirminių tikrinimų ir bandymų rezultatus, atlieka talpyklos vidinę bei išorinę apžiūrą ir patikrina talpyklos įrangos veikimą. Vadovaudamasi talpyklos vidinės bei išorinės apžiūros ir įrangos veikimo patikrinimo rezultatais, įgaliota įstaiga sprendžia, ar talpyklą pripažinti tinkama naudoti.

11. Gavęs įgaliotos įstaigos patvirtintą registruojamos talpyklos techninių dokumentų išrašą ir išvadą apie jos tinkamumą naudoti, talpyklos savininkas turi ją įregistruoti Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registro nuostatuose nustatyta tvarka.

12. Talpyklos savininkas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo nuostatomis, turi užtikrinti tinkamą ir kvalifikuotą talpyklos nuolatinę priežiūrą visą jos naudojimo laiką bei palaikyti jos reikiamą techninę būklę saugiam pavojingų medžiagų ir preparatų vežimui pagal ADR reikalavimus užtikrinti.

13. Talpyklos savininkas gali pasirinkti talpyklos nuolatinės priežiūros organizavimo būdą – nuolatinę priežiūrą atlikti savo jėgomis (kai turi reikiamos kvalifikacijos personalą) arba dalį šių pareigų pagal sutartį perduoti kitam juridiniam asmeniui, kuris nuo 2008 m. liepos 1 d. privalo turėti šiai veiklai nustatyta tvarka išduotą licenciją.

14. Talpyklos savininkas, vadovaudamasis gamintojo pateiktais talpyklos dokumentais, turi parengti jos naudojimo žurnalą, kuriame turi būti daromi įrašai apie visus su talpyklos naudojimu susijusius veiksmus – technines priežiūras, patikrinimus, remontus, atliktas modifikacijas, avarijų atvejus, techninės būklės tikrinimus, ir įsakymu paskirti asmenį, atsakingą už talpyklos nuolatinės priežiūros organizavimą ir už naudojimo žurnalo pildymą.

15. Savininkas privalo vesti bei saugoti talpyklos techninių dokumentų bylą ir, Valstybinei darbo inspekcijai ar kitai kompetentingai institucijai pareikalavus, pateikti šiuos dokumentus. Talpyklos byloje turi būti kaupiama informacija, kuri privalo būti saugoma visą talpyklos gyvavimo laiką bei 15 mėnesių po to, kai talpykla baigiama eksploatuoti. Talpyklų, pagamintų iki 2007 m. sausio 1 d. ir neatitinkančių ADR 2007 4.3.2, 6.8.2.3, 6.8.2.4 ir 6.8.3.4 skirsnių reikalavimų dėl talpyklos bylos, dokumentų rinkimas šiai bylai turi būti pradėtas ne vėliau kaip nuo kitos periodinės patikros datos.

III. TALPYKLŲ TECHNINĖS BŪKLĖS TIKRINIMAS

16. Talpyklos, pagamintos po 2007 m. sausio 1 d., techninės būklės tikrinimas apima periodinius tikrinimus ir bandymus:

16.1. kilnojamai cisternai – atliekamus ADR 2007 6.7.2.19 poskirsnys nustatyta tvarka;

16.2. autocisternai, nuimamai cisternai, konteinerinei cisternai ir cisternai – nuimamam kėbului – atliekamus ADR 2007 6.8.2.4 poskirsnys nustatyta tvarka.

17. Talpykloms, pagamintoms iki 2007 m. sausio 1 d., taikomos ADR 2007 1.6 skirsnyje numatytos išlygos.

18. Įgaliota įstaiga, nustačiusi, kad talpykla yra nesaugi naudoti, nes neatitinka nustatytų reikalavimų, uždraudžia jos naudojimą, iki talpyklai nebus atlikti reikalingi koregavimo veiksmai. Apie uždraudimą naudoti talpyklą įgaliota įstaiga praneša Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniam skyriui. Talpykla galima naudotis, jei atlikti pakartotiniai bandymai patvirtina, kad talpykla atitinka nustatytus ADR reikalavimus.

19. Benzinu iš apačios užpildomas autocisternas pagal LAND 35-2000 IV priede nurodytus ženklinimo reikalavimus turi paženklinėti įgaliota įstaiga artimiausio periodinio tikrinimo metu.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Talpyklos savininkas yra atsakingas už jos tinkamą paženklinimą ir saugų naudojimą bei atlygina žalą, padarytą dėl netinkamo jos naudojimo. Už išnuomos (suteiktos naudoti) talpyklos techninę būklę ir saugų jos naudojimą taip pat atsakingas talpyklos savininkas, jei kitaip nenustatyta talpyklos nuomos (panaudos) sutartyje.

21. Talpyklos savininkas apie jos avariją ir su tuo susijusius nelaimingus atsitikimus bei žalą aplinkai ir turtui turi pranešti atitinkamoms institucijoms ir organizuoti įvykio priežasčių tyrimą. Potencialiai pavojingų įrenginių avarijų tyrimo nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2006 m. rugpjūčio 4 d. įsakymu Nr. A1-232/4-306 (Žin., 2006, Nr. [88-3481](#)), nustatyta tvarka.

22. Pasibaigus talpyklos eksploatavimo laikui, jos savininkas atsako už saugų talpyklos ištuštinimą, išvalymą, nukenksminimą ir jos pavertimą į atliekas (metalo laužą). Visos atliekos turi būti tvarkomos pagal atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus.

23. Asmenys, pažeidę šių taisyklių reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Mobiliųjų talpyklų, skirtų pavojingoms medžiagoms ir preparatams vežti keliais, priežiūros laikinųjų taisyklių priedas

**LIETUVOS RESPUBLIKOJE GALIOJANČIŲ TEISĖS AKTŲ, SUSIJUSIŲ SU
MOBILIŲJŲ TALPYKLŲ, SKIRTŲ PAVOJINGOMS MEDŽIAGOMS IR
PREPARATAMS VEŽTI KELIAIS, NEBAIGTINIS SĄRAŠAS**

1. Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymas (Žin., 1996, Nr. [46-1116](#); 2000, Nr. 89-2742).
2. Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas (Žin., 2003, Nr. [70-3170](#)).
3. Lietuvos Respublikos darbo kodeksas (Žin., 2002, Nr. [64-2569](#)).
4. Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas (Žin., 2000, Nr. [74-2262](#)).
5. Lietuvos Respublikos pavojingų krovinių vežimo automobilių, geležinkelio ir vidaus vandenų transportu įstatymas (Žin., 2001, Nr. [111-4022](#)).
6. Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatymas (Žin., 2000, Nr. [36-987](#); 2006, Nr. [65-2381](#)).
7. Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas (Žin., 1998, Nr. [61-1726](#); 2002, Nr. [72-3016](#)).
8. Europos sutartis dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais (ADR) A ir B priedai ir jos pasirašymo protokolas (Žin., 1998, Nr. [106-2931](#); su vėlesniais pakeitimais).
9. LAND 35-2000 Lakiųjų organinių junginių sklaidimo į aplinkos orą ribojimo reikalavimai naujiems benzino laikymo, perpilimo bei transportavimo įrenginiams, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2000 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 520/104/360 (Žin., 2000, Nr. [108-3470](#)).
10. Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registro nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 9 d. nutarimu Nr. 645 (Žin., 2002, Nr. [48-1844](#); 2006, Nr. [10-358](#)).
11. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. kovo 23 d. nutarimas Nr. 337 „Dėl pavojingų krovinių vežimo kelių transportu Lietuvoje“ (Žin., 2000, Nr. [26-694](#); 2003, Nr. [102-4597](#); 2005, Nr. [23-738](#); 2007, Nr. [98-3982](#)).
12. Darbo įrenginių naudojimo bendrieji nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 1999 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 102 (Žin., 2000, Nr. [3-88](#)).
13. Slėginių indų naudojimo taisyklės DT 12-02, patvirtintos Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2002 m. lapkričio 15 d. įsakymu Nr. 403 (Žin., 2002, Nr. [115-5165](#)).
14. Gabenamųjų slėginių įrenginių techninis reglamentas, patvirtintas Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2004 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. 4-272 (Žin., 2004, Nr. [111-4157](#)).
15. Įgaliotų įstaigų prižiūrimų ir valstybės registre registruojamų potencialiai pavojingų įrenginių (nurodant jų parametrus) sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. A1-246 (Žin., 2004, Nr. [166-6070](#)).
16. Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendrieji nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. A1-223/V-792 (Žin., 2004, Nr. [13-395](#)).
17. Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų klasifikavimo ir ženklinimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. 532/742 (Žin., 2001, Nr. [16-509](#);

2002, Nr. [81-3501](#)).

18. Naujų ir naudotų importuojamų potencialiai pavojingų įrenginių techninių dokumentų patikrinimo ir šių įrenginių tinkamumo naudoti Lietuvos Respublikoje pripažinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. A1-289 (Žin., 2004, Nr. [188-7020](#)).

19. Potencialiai pavojingų įrenginių avarijų tyrimo nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2006 m. rugpjūčio 4 d. įsakymu Nr. A1-232/4-306 (Žin., 2006, Nr. [88-3481](#)).

20. Lietuvos higienos norma HN 23:2007 „Cheminių medžiagų profesinio poveikio ribiniai dydžiai. Matavimo ir poveikio vertinimo bendrieji reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. V-827/A1-287 (Žin., 2007, Nr. [108-4434](#)).

21. Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų rengimo ir instruktavimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus 2005 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. 1-107 (Žin., 2005, Nr. [53-1817](#)).

22. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005 m. sausio 24 d. įsakymas Nr. A1-15 „Dėl pavojingų medžiagų mobilių talpyklų ir jų įrangos techninės būklės tikrinimo tvarkos nustatymo“ (Žin., 2005, Nr. [14-446](#)).

23. 2001 m. birželio 25 d. aplinkos ministro įsakymas Nr. 341 „Dėl reikalavimų benzinui vežti naudojamoms mobiliosioms talpykloms bei naujoms degalinėms patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. [57-2058](#))
